

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BASKANLIĞINA

Motokuryelik en temel şekli ile "teslim edilen her türlü yemek siparişi, evrak, kargo ve paketlerin alıcı adresine istenilen zamanda ve güvenli bir şekilde" ulaştırılması olarak tanımlanmaktadır. Türkiye'de motokuryelik 2014 yılında iş kolu haline gelmiştir ve İŞKUR meslek kodları arasında 8321.02 kodu ile tanımlanmaktadır. Sektörle ilgili dernekler, kayıtsız çalışanlarla beraber Türkiye geneli çalışan motokurye sayısının 2023 yılı itibari ile 1 milyonun üzerinde olduğunu tahmin etmektedir.

Motokuryeler genel olarak güvenlik açısından risk arz eden, korumasız bir araçla hizmet üretiyorlar. Motokuryelerin özel güvenlik ekipmanları ile çalışması gerektiği halde, şirketler maliyet nedeniyle bu ekipmanları sağlamıyor. Yapısı itibariyle, işbaşında iken sürekli dikkat gerektiriyor. Mevsim şartlarından doğrudan etkileniyor. Tüm bu faktörler bir arada düşünüldüğünde, motokuryeliğin ölümlü iş kazası riski yüksek bir meslek olduğu ortadadır.

Motokuryelik can güvenliği riski yüksek olduğu halde motokuryelerin önemli bir ölümü işçi statüsünde olmadıkları için sektördeki kazalar iş kazası değil trafik kazası olarak kaydediliyor. Dolayısıyla, motokuryelerin yaşadıkları iş kazaları resmi rakamlara gerçekçi olarak yansımıyor. 2022'de 58 motokurye, bu yıl şimdiye kadar 40'a yakın motokurye iş cinayetlerinde yaşamını yitirdi. Ölümlü, ölümsüz kazalarda, teslimat süresi baskısı, aşırı çalışma saatleri, psiko-sosyal sorunlar, dinlenme olanağından yoksunluk, mesleki yeterlilik eksikliği gibi faktörler öne çıkıyor.

Motokuryelik mesleği tehlikeli iş sınıfında yer alması gerekiyor. Ancak bu sınıfta yer almıyor. Bu sebeple işverenler iş güvenliği uzmanlığı, işyeri hekimliği ve hizmetlerini sunma zorunluluğuna sahip değiller. Bu durum da sektördeki işçilerin can güvenliğini tehlikeye atan faktörlerden biridir. Motokuryelerin çok büyük bölümünün iş sağlığı ve güvenliği eğitimi almadığı da biliniyor.

Mesleki Yeterlilik Kurumu'nun hazırladığı motosikletli kurye ulusal yeterlilik standardı 2017 yılında yürürlüğe girdi. Ancak bu standartların bağlayıcı bir niteliği yok. Söz konusu standartlarda mesleki teçhizat tanımının geliştirilmesi gerekmektedir. Aksi durumda bir yaptırımı olmadığı için, motokuryeler mesleki yeterlilik belgesini almaya ihtiyaç duymuyorlar. Motosiklet sürücü belgesinin motokuryelik yapmak için yeterli olması önemli bir sorundur. Çalışan örgütleri, mesleğin güvenli icrası için ileri sürüş tekniklerinin öğrenilmesini gerekli görüyor. Motokuryeler için mesleki yetkinliğin ve güvenli sürüşün güvence altına alınması için tüm sorunlar ivedilikle giderilmelidir.

Motokuryelik, son etap teslimat sektöründe ücretli emekçi niteliği arz ediliyor. Ancak motokuryeler işçi statüsünde çalıştırılmıyor. Dijital platformlar üzerinden işveren tarafından oluşturulan iş organizasyonu kapsamında iş gören motokuryelerin işçi statüsüne kavuşturulmaları gerektiği açıktır.

Sektöre dair, düzenlemeler taraf olduğumuz ILO'nun standartlarıyla uyumlu hale setirilmelidir. Bu amaçla ILO'nun özellikle, 111 No'lu Ayırımcılık (İş ve Meslek) Sözleşmesi ve 100 No'lu Eşit Ücret Sözleşmesi, 102 No'lu Sosyal Güvenlik (Asgari Standartlar) Sözleşmesi, 27

No'lu Sendika Özgürlüğü ve Sendikalaşma Hakkının Korunması Sözleşmesi, 98 No'lu Örgütlenme ve Toplu Pazarlık Hakkı Sözleşmesi, 184 ve 189 No'lu sözleşmelerin ilgili tavsiyeleri, 155 No'lu İş Sağlığı ve Güvenliği ve Çalışma Ortamına İlişkin Sözleşmesi, 187 No'lu İş Sağlığı ve Güvenliğini Geliştirme Çerçeve Sözleşmesi, 190 No'lu Şiddet ve Taciz Sözleşmesi, 95 No'lu Ücretlerin Korunması Sözleşmesi, 181 ve 188 No'lu sözleşmelerin ilgili tavsiyeleri, 122 No'lu İstihdam Politikası Sözleşmesi, adlı düzenlemeler baz alınmalıdır.

Motokuryelik mesleğine dair mevzuatın işçi sağlığı ve iş güvenliği açısından uluslararası standartları uygun şekilde güncellenmesi, mesleğin tehlike sınıfının yeniden ele alınması, motokuryeler için mesleki yetkinliği ve güvenli sürüşü güvence altına alacak düzenlemeler yapılması ve sektöre dair tüm düzenlemelerin Sektöre dair, düzenlemeler taraf olduğumuz ILO'nun standartlarıyla uyumlu hale getirilmesi amacıyla Anayasa'nın 98, içtüzüğün 104. ve 105. Maddeleri gereğince meclis araştırılması açılmasını arz ederim. **18.10.2023**

GİZEM ÖZCAN CHP MUĞLA MİLLETVEKİLİ Seudy Erda Kilia Julia Iznichu. ALI GÖKGEK ISTANBUL MU MYSEN. Nanik Jemra DINGER Ankara Mu. Eski seh'r NV

28.5 Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

Orhan Sanbol Burson Mv. JALE NUR JÜLLÜ ESKISEHIR A. Tuncay ÖZKAN I amir Duncat Sayıt Torun Ordu Sauluyu Mahar Tanal Sauluyu Mahar Duft 72mir Sarlun Jarlon Bapaletar Verdi Crindy Kinklum Verdi Başevingen Mani'sa Oka Kannal p Anlears Mian alıymı alp Kark Vara	Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	imza
SALE HUR FULLU ESKISEHIR A. Tuncay ÖZKAN 12mir Duncer Seyit Toron Ordu Soulufu Mahar Tanal Soulufu Mahar DUAT 12mir Serlion Sorlon Bolleon I Verdi Crindy Kinklum Tanal Kinklum Tanal Soulufu Werdi Crindy Kinklum Tanal Soulufu Tanar Sorlon Sorlon Bolleon Verdi Bekir Baseningen Monisa Okon Konnaly Ankons Okon Konnaly Ankons Okon Konnaly Ankons Okon Konnaly Ankons			
A. Tuncay ÖzkAN Pamir Sent Toron Ordv Mules Malut Tonal Soulufy Mahrir POLAT 72mir Serlion Sorlon Bolloor Verdi Cindyl Kinkley Manisa Dendi Bekir Basevingen Manisa Okan Kannaly Ankana D. Lyn Okan Kannaly Ankana D. Lyn D. Lyn D. Lyn Okan Kannaly Ankana D. Lyn D.	Orhan Sorbol	Burson Mu.	Mess ,
Sout Toron Orde Smy Malut Tanal Soulufy Mahir Doct 12mir Serlion Sorlon Bolletor 1 Verdi Cinderle Kinklum Am Dagen British Growdolde Mu AR Verdi Bekir Basevingen Manisa Oka Kannaly Ankara S. V.	ALE MUR SULLU	ESKIZEHIL	
Mahir Docto Soulufu Mahir Docto Bollow Sorlin Sorlon Bollow Veedi Crindy Kinklung Verdi Bekir Basevingen Manisa Okan Kannaly Ankara Soulufu Mahir Tunal Saulufu Mahir Tunal Soulufu Mahir Tunal Soulufu Mahir Tunal Soulufu Mahir Tunal Soulufu Mahir Tunal Soulufu Mahir Tunal Soulufu Mahir Tunal Soulufu Mahir Tunal Soulufu Mahir Tunal Soulufu Mahir Tunal Mahir Tunal Soulufu Mahir Tunal Mahir Tunal Soulufu Mahir Tunal Mahir Tun	· Tuncay O2KAN	lamir	timent
Mahir DocAT 72mir Serlier Sarlen Bellever Verdi Crindy Kinklum Am Dearn Brith Goweldele Mu AR Verdi Bekir Basevinger Manisa Okon Konnedy Anleans Okon Konnedy Anleans Okon Konnedy Anleans	Seyit Toron	ordu (my
Mahir Docht 12mir Myst Sorlin Sorlin Sorlin Belir Basevinger Manisa Okon Konnaly Anleans Okon Konnaly Anleans Okon Konnaly Anleans Okon Konnaly Anleans	<u> </u>	Souluju	THO.
Verdi Cindy Kinklum Ar Danddole Mu Derdi Verdi Bekir Basevinger Mani'sa MMMM Okor Kannely Anleans S. Ly		`	Manual
Verdi Cindy Kinklund Manisa Verdi Bekir Basevinger Manisa Oko Kannely Anlears S. Ly	Sertion Serten	Bolless	
Verdi Berr Basevilger Mari'sa MMMM Okor Kannedy Anlears S. Ly		Kirklup	Man
Bekir Basevinger Monisa MMMM Okor Konndy Ankors S. Ly	Jan BYIAN	Gowdode Mu	AR
Oko Konndy Ankors O. Ky	Pecdr		
Oko Konndy Ankors O. Ky	beer Basevinger	Manisa	XW MI
nian algin alp Land Olf.) kar Kannaly	enolnA	6. V2
	ian alymn alp	Land	Sec. 1
			N.,
			
		Total Contract Contra	B.M.M.